

Ett hållbart Botkyrka

– startdokument för kommunens arbete med hållbar utveckling kopplat till deklARATIONEN Ålborg +10

BOTKYRKA
KOMMUN

Innehåll

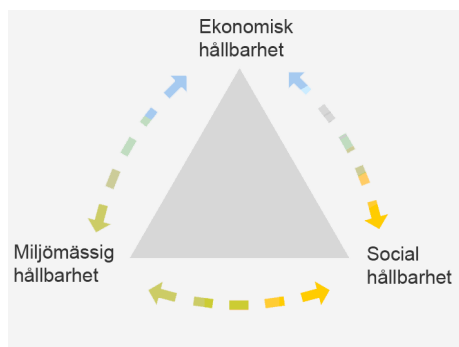
Ett hållbart Botkyrka	3
Hållbarhetens tre dimensioner.....	3
Kopplingen mellan tillväxt och välfärd är exempel på ömsesidiga samband .	3
Förverkligandet av Ålborgdeklarationen	4
Hållbar utveckling i Botkyrka	5
Läsanvisning och bakgrund.....	5
Botkyrkas utmaningar de kommande 30 åren	5
Botkyrka kommuns sex utmaningar för en hållbar utveckling.....	6
A. Botkyrkaborna har arbete.....	6
B. Botkyrkaborna känner sig hemma.....	7
C. Botkyrka har de bästa skolorna.....	8
D. Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna	9
E. Botkyrkaborna är friska och mår bra	10
F. Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin.....	12
Utmaningarna genomsyrar kommunens kärn- verksamheter	13

Ett hållbart Botkyrka

I Botkyrka har vi visionen att vara en av Sveriges bästa kommuner att bo, leva och verka i. År 2004 skrev kommunen under en europeisk deklARATION om hållbar utveckling – Ålborg+10-deklARATIONen – och sedan dess är målsättningen att vägen till att nå visionen ska vara hållbar. Det här dokumentet redovisar slutsatser i arbetet med hur vi ska leva upp till de 50 åtaganden deklARATIONen innehåller. Dokumentet innehåller sex utmaningar som tillsammans får representera ett botkyrkaspecifikt förhållningssätt till hållbar utveckling.

Hållbarhetens tre dimensioner

Hållbar utveckling handlar inte bara om miljön. Den vanligaste definitionen är ”en samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Begreppet hållbar utveckling innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Hållbar utveckling är inte ett statiskt tillstånd utan en förändringsprocess, en utveckling som går i en hållbar riktning. Inte sällan uppstår konflikter mellan de tre hållbarhetsdimensionerna och då är det politikens roll att komma fram till vilken dimension som i just det fallet ska väga tyngst.

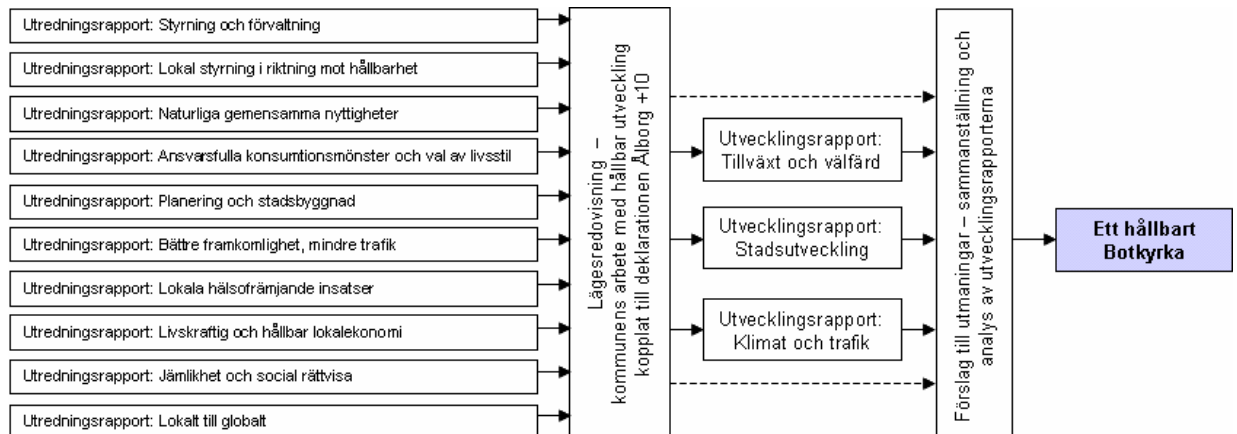
Figur 1. Hållbar utveckling, Hållbarhetsrådet

Kopplingen mellan tillväxt och välfärd är exempel på ömsesidiga samband

Många välfärds- och tillväxtfaktorer påverkar till exempel varandra. Till exempel är människors möjlighet till arbete och försörjning centrala för välbefinnandet. Det finns också starka samband mellan hälsa och ekonomiska resurser, förankring på arbetsmarknaden, utbildning, levnadsvanor och delaktighet. Människor med stora ekonomiska svårigheter har i högre grad än andra svag förankring på arbetsmarknaden, låg hälsostatus och utbildningsnivå, svaga sociala nätverk och mindre möjlighet att välja konsumtionsmönster och livsstil. Omvänt har personer med högre utbildning oftare en starkare förankring på arbetsmarknaden, en bättre hälsa och ekonomi och anser sig ha större möjligheter till inflytande. En individs uppväxtvillkor, sociala miljö och hälsa påverkar ekonomin och möjligheten till arbete.

Förverkligandet av Ålborgdeklarationen

Med Ålborgdeklarationen som verktyg har vi i Botkyrka arbetat med att identifiera kommunens styrkor och svagheter i arbetet för en hållbar utveckling¹. Svagheter har analyserats i tre utvecklingsrapporter som tillsammans med styrkorna i kommunen har utgjort underlag för en återkoppling till åtagandena i Ålborg², se skissen nedan. Den här rapporten, "Ett hållbart Botkyrka" ska ses som ett startdokument i arbetet med hållbar utveckling och kommunens svar på hur vi arbetar för att uppfylla deklARATIONEN Ålborg +10.

Figur 2. Skiss över sambandet mellan rapporterna i arbetet med att uppfylla deklARATIONEN Ålborg +10.

Att vrida samhällsutvecklingen är en långsam process

Att styra starka drivkrafter i samhällsutvecklingen, att bryta trender, tar tid. Det tar också lång tid innan nya ändrade trender sätter tydliga avtryck i samhället. Förändringarna måste få genomslag och beröra så många människor att det väger tungt och märks. Därför måste arbetet med att vrida samhällsutvecklingen i en hållbar riktning var mycket långsiktigt. Ett generationsperspektiv (25–30 år) är nödvändigt.

Ett sådant tidsperspektiv betyder flera saker, till att börja med måste insatserna som görs vara uthålliga. Resultaten i form av ekonomisk tillväxt, välfärdsförbättringar, bättre hälsa och ett minskat resursutnyttjande är alla beroende av varandra och kommer inte snabbt. Dessutom måste många samarbeta, ett fåtal verksamheter eller medborgare kan inte på egen hand styra om utvecklingen. Till sist måste alla också vara tålmodiga eftersom många insatser ger resultat först på längre sikt. Förbättrad skolutbildning för barnen visar sig till exempel inte på arbetsmarknaden förrän efter kanske femton år.

¹ Etapp 1 slutrapport: "Deklarationen Ålborg +10 – en lägesredovisning av kommunens arbete med hållbar utveckling"

² Etapp 2, Rapporter från tre utvecklingsgrupper: "Tillväxt och välfärd", "Klimat och trafik", "Stadsutveckling".

Sammanställning av samtliga utvecklingsrapporter samt styrkor i kommunen "Utmaningsgruppens förslag till utmaningar".

Hållbar utveckling i Botkyrka

I det material som har tagits fram har sex nyckelområden utkristalliserats. Tillsammans utgör dessa Botkyrkas specifika utmaningar för att gå i en hållbar riktning och nå visionen om Botkyrka som en av Sveriges bästa kommuner att bo, leva och verka i. Det här dokumentet beskriver de sex utmaningarna.

Utredningarna i arbetet med att uppfylla Ålborgdeklarationen har visat att tyngdpunkten i Botkyrka kommuns arbete med hållbar utveckling hamnar i den sociala dimensionen. Det betyder inte att den ekonomiska eller miljömässiga dimensionen är mindre betydelsefull, snarare att vi har mer att jobba med inom den sociala dimensionen. Tillsammans innehåller de sex utmaningarna som presenteras i dokumentet alla tre hållbarhetsdimensionerna och de är ömsesidigt beroende av varandra.

Läsanvisning och bakgrund

Varje utmaning ska ge en känsla av det Botkyrka vi ser om trettio år.

Botkyrkas utmaningar de kommande 30 åren

- A. Botkyrkaborna har arbete
- B. Botkyrkaborna känner sig hemma
- C. Botkyrka har de bästa skolorna
- D. Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna
- E. Botkyrkaborna är friska och mår bra
- F. Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin

Dagslägesbeskrivning och förslag på åtgärder

Varje utmaning inleds med en kort beskrivning av dagsläget och förslag på vad vi behöver göra för att åstadkomma en förändring. Vid varje utmaning finns också en bedömning av utvecklingen i omvärlden – om den gynnar oss eller försvårar vår ambition. Till varje utmaning ges också ett par exempel på vad vi i Botkyrka kommun kan göra för att gå i rätt riktning.

Utmaningarnas koppling till åtagandena i Ålborgdeklarationen

Samtliga 50 åtaganden i Ålborgdeklarationen går att koppla till någon eller några av de sex utmaningarna i det här dokumentet. Under varje utmaning finns dessa uppräknade.

Till varje utmaning kopplas två indikatorer

Till varje utmaning finns också indikatorer kopplade som ska följas upp årligen. De ger i sig inte någon heltäckande bild av hur ett hållbart samhälle ser ut men är valda för att visa om utvecklingen ser ut att gå åt rätt eller fel håll. Om signalerna visar att utvecklingen pekar åt fel håll behöver kommunen i ett första steg tänka djupare och göra en mer noggrann genomgång, till exempel med hjälp av en bredare uppsättning indikatorer. För att detta ska ske på ett systematiskt sätt ska signalsystemet arbetas in i kommunens ordinarie uppföljningssystem. Därefter måste vi överväga nya eller förändrade insatser av något slag för att vrida utvecklingen i bättre banor.

Botkyrka kommuns sex utmaningar för en hållbar utveckling

På de följande sidorna kommer en redovisning av de sex utmaningar som identifierats i Ålborgprocessens andra etapp.

A. Botkyrkaborna har arbete

Botkyrkaborna har lägre inkomster än genomsnittet i länet

Sedan den ekonomiska krisen på 90-talet har inkomst- och löneskillnaderna ökat i Sverige. Antalet arbetstillfällen ökar nu i Stockholmsregionen men i Botkyrka har utvecklingen varit svagare.

Arbetslösheten i Botkyrka är den högsta i länet vilket betyder att andelen Botkyrkabor utanför arbetsmarknaden är stor. I kommunen växer också en större andel barn upp i familjer med dålig ekonomi än i övriga länet. Det finns en mängd faktorer som bekräftar att detta område kommer att vara viktigt i arbetet för en hållbar utveckling. Vår ekonomiska situation har stor betydelse även för vår hälsa.

Vi måste arbeta för att vända den negativa trenden

För att uppnå våra mål måste vi som kommun, medborgare och företagare arbeta på flera fronter. Vi behöver få den lokala arbetsmarknaden att fungera bättre. Vi måste hjälpas åt för att bättre utnyttja den förmåga och kunskap som kommunens invånare, företagare och ideella organisationer har. Det kan vara allt från att utveckla språkkunskaper till att skapa möjligheter för kreativa unga och entreprenörer att utvecklas. Vi behöver bli mycket bättre på att passa ihop näringslivets behov med Botkyrkabornas kunskaper.

Stockholmsregionen växer – det är bra för Botkyrka

När Stockholmsregionen växer hamnar fler arbets- och utbildningsplatser och nya centrum för handel närmre Botkyrka. Med goda möjligheter att resa kollektivt i regionen gynnar detta Botkyrkaborna och det blir mer attraktivt för andra att flytta till Botkyrka.

Så här kan vi arbeta för att skapa fler jobb

Kommunens möjligheter att skapa fler jobb är begränsade. Den här listan visar några saker som kommunen kan arbeta med.

- Bidra till att skapa nya former av utbildningar tillsammans med näringslivet och andra intressenter.
- Utnyttja de möjligheter till arbete som kommer av att Stockholmsregionen växer för att det därmed skapas nya affärsmöjligheter.
- Bidra till att skapa bättre möjligheter för småföretagande inom vård-, service och hantverkssektorerna samt den kreativa industrin.
- Hjälpa företagen i Botkyrka att utveckla en konkurrensfördel genom att ta bättre hänsyn till etik och miljö i sin verksamhet.
- Som dominerande arbetsgivare arbetar kommunen aktivt med att förhindra diskriminering på arbetsmarknaden.

- Stimulera medborgarnas och medarbetarnas kreativitet och entreprenörskap.
- Bli bättre på att passa ihop näringslivets behov med Botkyrkabornas kompetenser.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

7.3, 8.1, 8.2, 8.5, 9.1

Indikatorer:

- Förvärvsfrekvens i åldern 20–64 år
- Lönesummor, nattbefolkning

B. Botkyrkaborna känner sig hemma

Botkyrka – en del av storstaden

Botkyrka är med sina många medborgare en stor kommun i Sverige men samtidigt en liten del av Stockholmsregionen. Våra bostadsområden är kommundelar i Botkyrka och samtidigt stadsdelar i storstaden. Medborgarna är samtidigt både Botkyrkabor och Stockholmare. För en bra utveckling måste ännu fler känna att det är bättre att bo i Botkyrka än på andra platser i storstaden.

Vi måste kunna erbjuda våra medborgare mer än bara en bostad, det behövs också en trivsamt utemiljö och en välfungerande stadsdel. För att du ska känna dig hemma och trivas krävs till exempel att du känner dig trygg och att miljön runt omkring dig är tilltalande. Några stadsdelar i kommunen uppfattas av många som otrygga och inte tillräckligt attraktiva.

Våra stadsdelar ser olika ut och det är bra

En utmaning inför framtiden blir att skapa intressantare och attraktivare bostäder, arbetsplatser och mötesplatser. Vi måste framför allt förstärka vår identitet med bra boende. Boendet är för många ett sätt att förverkliga sig själv och beroende på vilka behov och resurser vi har söker vi olika kvaliteter i vårt boende. Några söker storstadspuls, andra lugn och trygghet. Det är därför en tillgång för kommunen att våra stadsdelar är olika både fysiskt och innehållsmässigt. Genom att lyfta fram det som är bra och det som skiljer våra stadsdelar från varandra kan vi förstärka deras positiva karaktärer.

Att det är rent och snyggt i närmiljön tycker de allra flesta har stor betydelse för känslan av trygghet. För vår hälsa är det också viktigt att vi har tillgång till natur, grönområden och kultur. Tryggheten i skolan liksom gemenskapen och stabiliteten i närmiljön tillhör det som avgör om vi vill bo kvar i ett område.

Det som byggs i dag förstärker en redan uppdelad bostadsmarknad

Konkurrensen i Stockholmsregionen gör att redan attraktiva områden bebyggs med exklusiva bostäder. Likriktningen av bostadsbyggandet i regionen bidrar inte positivt till Botkyrkas stadsutveckling.

Så här kan vi arbeta påverka stadsutvecklingen

Kommunen har goda möjligheter att påverka stadsutvecklingen, det här är något av vad kommunen kan göra.

- Öka stadsdelarnas attraktivitet genom långsiktiga utvecklingsplaner.
- Se till att stadsdelarna i Botkyrka är trygga och säkra dygnet runt.
- Utveckla täta, koncentrerade delar av storstaden samt utveckla en miljöanpassad bebyggelse.
- Minska de konsekvenser som boendesegregationen innebär för samhället och Botkyrkaborna.
- Ge Botkyrkaborna tillgång till natur och grönområden.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

2.2, 5.1-5, 6.4, 7.5, 9.4, 9.5

Indikatorer:

- Skulle du rekommendera en vän att flytta till ditt bostadsområde? (SKOP).
- Hur länge har du bott i ditt bostadsområde? (SKOP)

C. Botkyrka har de bästa skolorna

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan är låg i Botkyrka

Även om det blir bättre, är det färre elever i Botkyrka som har tillräckliga betyg för att studera på gymnasiet än i resten av Stockholm. Ett annat bekymmer är att en för liten andel Botkyrkaungdomar i en årskull faktiskt fullföljer sin gymnasieutbildning. Det påverkar i sin tur framtida arbetsmöjligheter, ekonomi och därmed också hälsan.

Botkyrkaborna måste möta de ökade kraven på arbetsmarknaden

För att ge Botkyrkaungdomarna så likvärdiga förutsättningar som möjligt i livet måste skolorna uthålligt klara sin pedagogiska uppgift bättre än genomsnittet. De vuxna i skolorna behöver ha ett bra samarbete med föräldrarna kring barnen och ungdomarna. Skolorna behöver också ha bra kontakter med det omgivande samhället, till exempel näringslivet. Skolan är en av de absolut viktigaste lokala institutioner som finns kvar i våra bostadsområden. En bra skola har en positiv betydelse även för dem som inte har barn.

Sysselsättningsnivån följer inte den ekonomiska utvecklingen

I Sverige har vi sedan ett par år tillbaka gått igenom en process med utflyttning av tillverkning till andra länder och omställning av den svenska arbetsmarknaden till tjänste- och kunskapsproduktion. Sverige har hittills klarat sig bra men trots det har sysselsättningen inte följt med den ekonomiska utvecklingen. Arbetskraft som inte uppfattas som tillräckligt effektiv ställs utanför produktionen. Innehållet i arbetet har också ändrats och det ställer nu stora krav på dem som ska försöka ta sig in i arbetslivet. I kombination med strukturell diskriminering, det vill säga när principen om

människors lika värde inte upprätthålls och lagar och regler som finns inte följs, ställer detta många hushåll utanför den ekonomiska utvecklingen och skapar drivkrafter för boendesegregation och utanförskap. Allt detta påverkar också framtidstron som ger stress och som i sin tur påverkar den psykiska hälsan.

Så här kan vi arbeta för en bättre skola

Tillsammans med ungdomar, föräldrar och övriga vuxna ska vi forma en omgivning som uppmuntrar till lust att lära och som stödjer dem som har det svårt. Det här är något av vad kommunen kan arbeta med.

- Språk är en möjlighet för Botkyrkaborna – inte ett hinder.
- Ge fler grundskoleelever möjlighet att komma in på gymnasiet.
- Arbeta för att fler Botkyrkabor ska gå vidare till högskolan.
- Utforma skolorna i Botkyrka som naturliga mötesplatser.
- Se till att vårt utbildningsutbud stämmer överens med vad näringslivet och arbetsmarknaden efterfrågar.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

8.1, 9.1

Indikatorer:

- Andelen tjugoåringar som har gått ut gymnasiet med godkända betyg
- Andel elever som går i skola i en annan kommun än Botkyrka

D. Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna

Klimatet blir varmare och vädret mer extremt

Ett av de största hoten mot utvecklingen i Botkyrka och världen är utsläppen av växthusgaser som successivt påverkar klimatet alltmer med oväder, stigande havsytor och naturförändringar. I Botkyrka och vår del av världen blir de lokala effekterna begränsade men globala katastrofer kommer indirekt att påverka oss mer kraftfullt med konflikter och folkomflyttningar.

Stockholms län har lägre utsläpp per invånare än resten av landet. Det beror bland annat på att vi bor fler personer på liten yta i storstäder och det ger oss möjlighet att vara mer effektiva när vi använder energi för exempelvis uppvärmning och transporter.

De två största utsläppskällorna i Botkyrka, och i länet, är vägtrafiken och energisektorn. Genom att vi nu använder mer biobränslen minskar utsläppen i energisektorn medan den ökar i transportsektorn där både persontrafiken och den tunga trafiken ökar.

Vi måste ändra våra beteenden för att minska vår klimatpåverkan

Utifrån ett klimat- och folkhälsoperspektiv är vårt beroende av att transportera varor och oss själva ett växande problem. Om inget görs förväntas trafiken öka med två procent per år under de kommande fem åren.

Trafikökningen innebär inte bara mer utsläpp, buller, olyckor och trängsel utan är också ett potentiellt folkhälsoproblem – om fler väljer bilen i stället för att gå eller cykla. Därför är det viktigt att få till ett nytt tänkande när det gäller vårt resande.

Just nu ökar utsläppen av växthusgaser

För att kunna minska utsläppen av växthusgaser måste vi använda energin mer effektivt men vi måste också minska vår användning av fossilt bränsle och på sikt helt upphöra med den. Stockholmsregionen går tyvärr fortfarande i motsatt riktning och ökar i stället utsläppen av växthusgaser totalt sett.

Så här kan vi arbeta för att minska vår klimatpåverkan

Kommunen har ett lokalt ansvar för att förhindra att den globala miljön försämras, vi kan arbeta med bland andra de här områdena.

- Hälsosamma, trygga och resurssnåla transporter för alla, det vill säga bättre förutsättningar att gå, cykla och åka kollektivt.
- Bygga ett energieffektivt och fossilbränslefritt Botkyrka.
- Skydda Mälaren och våra grundvattenreserver så att kommande generationer har tillräckligt med vatten av god kvalitet.
- Ändra vårt beteende både inom organisationen och tillsammans med medborgarna.
- Möjliggöra en miljövänligare livsstil till exempel genom bilpooler, god tillgång till kollektivtrafik, enkel sophantering med mera.
- Köpa varor och tjänster som inte påverkar miljön negativt och underlätta för medborgarna att också göra det.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

3.1-5, 4.1-5, 6.1-3, 6.5, 8.4, 10.1-5

Indikatorer:

- Koldioxidutsläpp per invånare
- Resfrekvens med SL för boende i Botkyrka kommun (vaneresenärer, sällanresenärer, aldrigresenärer)

E. Botkyrkaborna är friska och mår bra

Skillnaderna i hälsa mellan olika grupper är fortfarande stora

Hur vi mår både fysiskt och psykiskt spelar stor roll för vår förankring på arbetsmarknaden och våra ekonomiska resurser. Omvänt har brist på meningsfull sysselsättning och dålig ekonomi stor betydelse för vår hälsa och hur bra vi mår. I Botkyrka har en större andel i åldrarna 16 till 64 år sjukpenning, arbetsskadepening, rehabiliteringspenning, aktivitets- eller sjukersättning jämfört med resten av länet. Färre Botkyrkabor än genomsnittet i resten av länet bedömer dessutom sin egen hälsa som bra.

Hur vi mår beror på en mängd olika saker men generellt kan man säga att personer i socialt utsatta grupper har sämre psykisk hälsa än personer i andra

sociala grupper. Medellivslängden är till exempel lägre bland dem med låg utbildning än bland dem som har universitetsutbildning. På samma sätt är andelen som själva tycker sig ha en dålig hälsa större bland dem med låg utbildningsnivå än de med hög. Botkyrkabornas låga utbildningsnivå förklarar en del av de oroande siffrorna för hälsoläget och gör detta till en viktig sak att arbeta med.

Hur vi mår som vuxna grundläggs i barndomen

Våra grundläggande värderingar, våra levnadsvanor, vår utbildningsnivå och andra förutsättningar för att lyckas i livet avgörs till stor del under den tid då vi är barn och ungdomar. Barns hälsa är mycket starkt förknippad med vilken social tillhörighet föräldrarna har. Följden av familjens eller samhällets insatser eller brist på insatser märks långt fram i tiden. Förskola, skola och fritidsverksamhet liksom en utveckling där föräldrarna får möjlighet till arbete och egen försörjning spelar en viktig roll för att utjämna skillnader i barns uppväxtvillkor.

Just nu är fetma ett alarmerande problem

Ohälsosamma levnadsmönster är vanliga bland personer med ogynnsamma livsvillkor. Just nu verkar tendenserna när det gäller alkohol, narkotika och tobak vara mer positiva än negativa men utvecklingen för matvanor och andelen av befolkningen som lider av fetma desto mer alarmerande. Även om Sverige och Stockholms län ännu så länge har en låg andel personer med fetma så kommer den sannolikt att öka snabbare de närmaste åren. Övervikt och fetma ökar risken för specifika sjukdomar och tecken på dålig hälsa som nedsatt rörlighet, psykosociala problem och tidig död. Ett annat alarmerande problem är psykisk ohälsa, särskilt bland unga kvinnor 14–25 år. För att komma tillrätta med det behöver vi arbeta både med förskola, skola och gymnasium men även med arbetsmarknaden och sjukvården.

Så här kan vi arbeta för att Botkyrkaborna ska få bättre hälsa

Det här är några saker som kommunen kan arbeta med.

- Botkyrkaborna ska få reda på vad som påverkar deras hälsa och hur de kan förbättra den.
- Vi ska bygga staden så att vi uppmuntrar och underlättar fysisk rörelse.
- Förskolan och skolan ska få en tydlig uppgift att främja barns hälsa.
- Vi ska prioritera förebyggande insatser för att minska behovet av vård.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

7.1-4

Indikatorer:

- Andelen barn som lever under fattiga förhållanden
- Självs kattad hälsa (Landstinget kommer att mätas på kommunnivå vart fjärde år.)

F. Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin

---

Samarbete är en förutsättning för hållbar utveckling

Hållbar utveckling kräver en helhetssyn på människors och samhällets behov, förutsättningar och problem. De ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna ska vägas samman. Dessutom måste alla aktörer ta sitt ansvar. För en hållbar utveckling i Botkyrka behöver vi ha förtroende för varandra och skapa samarbete mellan medborgarna, mellan medborgarna och företagen, mellan medborgarna och kommunen, mellan kommunen och andra offentliga myndigheter, mellan kommunen och staten och mellan kommunen och andra länder. Samspelet i lokalsamhället behöver bli bättre och tilliten och tilltron öka.

Mer genomskinlighet i beslutsfattandet

Kommunen med alla sina verksamheter spelar en nyckelroll och vi behöver bli bättre på att vara öppna för och ha beredskap för medborgarnas deltagande. Kommunen ska bjuda in Botkyrkaborna till att vara med och påverka. För att medborgare och andra ska känna delaktighet krävs mer genomskinlighet i beslutsfattandet. Att känna delaktighet, det vill säga att någon bryr sig om vad man säger och inte bara inbjuder till att ”tycka till när allt egentligen redan är bestämt”, påverkar också hälsan. Det minskar dessutom risken för godtycke och korruption och det är ett sätt att visa respekt för Botkyrkaborna. Det är ett viktigt bidrag från var och en av oss för att stärka demokratin i kommunen och den bästa förutsättningen för en öppen och demokratisk dialog i Botkyrka.

Engagemanget för det gemensamma minskar

Samarbete bygger på förtroende och kräver engagemang. Individer fokuserar mer och mer på sig själva och sitt eget handlande vilket leder till att engagemanget för det gemensamma minskar. Yngre människor värderar sin egen utveckling och ökad individuell kompetens högt. De deltar därför i kollektiva handlingar mer utifrån den personliga nyttan med detta engagemang jämfört med hur tidigare generationer agerat.

Så här kan vi arbeta för att öka gemenskapen i Botkyrka

Det här är några saker som kommunen kan arbeta med.

- Medborgarna ska få många möjligheter att påverka och delta i samhällsutvecklingen i stora och små frågor och efter eget val.
- Vi ska använda kommunens samlade mångkulturella kompetens.
- Vi ska arbeta mot diskriminering på bostadsmarknaden och arbetsmarknaden.
- Vi ska göra hållbarhetskonsekvensanalyser vid vägval i kommunens verksamhet.
- Vi utvecklar stadsplaneringen i Botkyrka genom ökad samverkan mellan olika kompetenser och aktörer.
- Kommunen tar initiativ till bättre samarbete inom hela den offentliga sektorn.

Åtaganden i Ålborgdeklarationen

1.1-5, 2.1, 2.3-5, 8.3, 9.2-3, 10.5

Indikatorer:

- Jag kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar mig. (SKOP Medborgarundersökningen)
- Andelen Botkyrkabor som är medlem i någon förening (föreningsregistret kultur och fritidsförvaltningen)

Utmaningarna genomsyrar kommunens kärnverksamheter

En svensk kommun har omfattande verksamhet och stora befogenheter att styra över utvecklingen inom de egna gränserna. Ändå kommer enbart kommunens egna insatser inte att räcka för att skapa ett hållbart samhälle. Avgörande för hur det går är förstås också medborgarnas insatser, andra verksamheter som bedrivs i Botkyrka och vilka förutsättningar som ges av omvärlden.

Men kommunen har en nyckelroll. Först och främst ska de egna verksamheterna styras om för att fungera hållbart – och på det sättet också stimulera andra till handling. För det andra kan kommunen genom information och utbildning påverka medborgare och verksamheter att förändra vanor och beteenden. För det tredje kan kommunen också bygga allianser med andra lokala myndigheter, grannkommuner och regiondelar som också har hållbarhet som mål för sina verksamheter.

Att gå från ord till handling

Kommunens roll är att både ställa om de egna verksamheterna och att utveckla ett lokalt ledarskap för hållbarhet i lokalsamhället. Hur och när åtgärderna genomförs styrs av politiska bedömningar och prioriteringar. Tanken är att hållbarhetsfrågorna i fortsättningen ska genomsyra kommunens kärnverksamheter och inte behandlas som ett särskilt område. Kommunens flerårsplan är en utmärkt ledningsrutin och det är genom den vi ska arbeta för att nå delar av dessa mål.